

Warszawa dn. 03 sierpnia 2017 r.

K.R. Group Sp. z o.o. TAX Sp. k.
ul. Skaryszewska 7
03-802 Warszawa

Pan
Paweł Gruza
Podsekretarz Stanu
Ministerstwo Finansów

W odpowiedzi: na zawiadomienie o rozpoczęciu konsultacji podatkowych (sygn. PT7.8101.4.2017.AMT.DAV.259) w sprawie konsultacji podatkowych w sprawie zmian technicznych oraz rozbudowy schemy JPK_VAT.

Wstęp

W związku z zawiadomieniem z dnia 07 lipca 2017 roku dotyczącego rozpoczęcia konsultacji podatkowych w sprawie zmian technicznych oraz rozbudowy schemy JPK_VAT, K.R. Group Sp. z o.o. TAX sp. k., pragnie zgłosić opinię dotyczącą wprowadzenia powyższych regulacji.

Na wstępie należy podkreślić, iż wprowadzenie raportowania JPK jest bardzo dobrym krokiem w kierunku automatyzacji procesów weryfikacyjnych poprawności rozliczeń podatkowych podatników oraz uszczelniania systemu podatkowego.

Niestety na wstępie Ministerstwo Finansów popełniło kilka błędów, które nie tylko nastawiło nieprzychylnie podatników do JPK, ale także utrudniało im prace nad wdrożeniem nowych rozwiązań. Zaliczyć do nich można między innymi:

- Brak wcześniejszych i dłuższych konsultacji z podatnikami w zakresie wdrożenia JPK i zawartości schem;
- Brak zbadania możliwości systemowych programów do prowadzenia ksiąg rachunkowych używanych na polskim rynku;
- Brak ustalenia możliwości technicznych po stronie Ministerstwa Finansów;
- Krótki okres na wdrożenie nowych rozwiązań przez podatników;
- Niejasne i sprzeczne komunikaty/informacje ze strony Ministerstwa Finansów dotyczące zawartości merytorycznej poszczególnych struktur (np. JPK_FA);
- Nieprecyzyjne przepisy przejściowe dotyczące obowiązku przekazywania JPK;
- Sprzeczne komunikaty Ministerstwa Finansów dotyczące definicji mikro-przedsiębiorcy i dużego przedsiębiorcy;
- Brak przygotowania pracowników urzędów skarbowych do analizy danych przekazywanych w JPK;
- Brak wiedzy pracowników urzędów skarbowych o sposobie kwalifikacji podatników do grupy mikro-, małych, średnich i dużych przedsiębiorców.

W związku z powyższym na pochwałę zasługuje pomysł szerokich konsultacji podatkowych dotyczących nowej schemy JPK_VAT obowiązującej od 2018 roku.

Mamy nadzieję, że wszystkie uwagi i sugestie podatników będą przez Państwa wzięte pod uwagę.

Słowniczek

1. *Ustawa VAT* - Ustawa z dnia 11 marca 2004 r. o podatku od towarów i usług (t.j. Dz. U. z 2017 r. poz. 1221 z późn. zm.).
2. *MF* – Ministerstwo Finansów
3. *Spółka* - K.R. Group Sp. z o.o. TAX sp. K
4. *Dziennik* - Dziennikiem Urzędowym Unii Europejskiej (2016/C 481/08)
5. *Deklaracja VAT* – deklaracja VAT-7, deklaracja VAT-7K
6. *UoSDG* - Ustawa z dnia 2 lipca 2004 r. o swobodzie działalności gospodarczej (t.j. Dz. U. z 2016 r. poz. 1829 z późn. zm.).

Opinia

I. Cel krótkoterminowy

1. Modyfikacje na poziomie technicznym i informatycznym struktury pliku (usprawnienie procesu generowania, analizy i przesyłania)

a) Znaczniki korekty (1-plik za okres, 2 – korekta, 3 – kolejna korekta)

Obecnie wprowadzone znaczniki korekt są tożsame ze znacznikami na deklaracji VAT i w obu przypadkach to data przesłania (czy to deklaracji VAT, czy JPK_VAT) wskazuje, którą z kolei korektę podatnik złożył.

	Złożenie deklaracji	Korekta deklaracji
Deklaracja VAT	„X” przy punkcie 1 pozycja nr 7	„X” przy punkcie 2 pozycja nr 7
JPK_VAT	Cel złożenia – wybór wartości 1	Cel złożenia – wybór wartości 2

Wprowadzenie dodatkowej opcji wyboru korekty, może stać się przyczyną pojawiania się nieumyślnych błędów w numeracjach korekt JPK przez podatników, co będzie powodowało dodatkowe zamieszanie dokumentacyjne nie tylko u podatnika, ale również w urzędach skarbowych. Ponadto programy do prowadzenia ksiąg rachunkowych nie dają na dzień dzisiejszy możliwości numeracji korekt (kolejnych wersji ewidencji VAT). Nawet przy założeniu, że program komputerowy może nadawać wygenerowanym kolejno plikom JPK_VAT w formacie .xml kolejne numery, nie oznacza to, że każdy tak wygenerowany plik będzie przesłany do Ministerstwa Finansów. W końcu podatnicy mogą wielokrotnie generować takie pliki dla własnych potrzeb, np.: analitycznych, testowych.

W związku z powyższym wprowadzenie dodatkowej numeracji korekt jest bezcelowe.

b) Wskazanie nielogicznych rozwiązań

- Weryfikacja merytoryczna każdego pliku JPK_VAT przed wysyłką

W pierwszej kolejności należy podkreślić, że Ministerstwo Finansów powinno stosować bardziej właściwe nazewnictwo, aby nie wprowadzać podatników w błąd. Nowowprowadzona weryfikacja

JPK_VAT przy jego wysyłce nie jest testem merytorycznym, tylko technicznym, gdyż nie weryfikuje prawidłowości dokonanych rozliczeń VAT. Analizowana jest tylko poprawność techniczna/informatyczna danych zamieszczonych w JPK_VAT. Ponadto, warunki w przeprowadzonym teście, pod względem których są weryfikowane JPK_VAT, są często bardziej rygorystyczne niż wymogi techniczne zawarte w schemie VAT (przykłady poniżej). W związku z powyższym obecna weryfikacja „merytoryczna“ nie ma żadnej wartości dodanej zarówno dla podatników, jak i prawdopodobnie dla Ministerstwa Finansów. Ponadto, bardzo przydatne dla podatników było by opublikowanie przez MF notatki/objaśnienia zawierającego informacje dotyczące rodzajów przeprowadzanych testów wraz z podaniem danych porównawczych oraz informacją, jaką wartość dodaną mają te raporty dla MF i organów podatkowych. Wówczas podatnicy mieli by szansę na przygotowanie plików JPK zgodnych z założeniami MF, co pozwoliłoby uniknąć ponownej weryfikacji pliku pod kątem zestawienia błędów wskazanych przez aplikację JPK 2.0.

Przykłady:

- Kod pocztowy

Pole „KodPocztowy“ jest polem nieobowiązkowym o wymaganym zapisie 8 znaków w nieokreślonym formacie. Stąd pozostawienie pola pustego lub zapisanego dowolnym ciągiem znaków przechodzi weryfikację semantyczną. Pole „KodPocztowy” zostało przekształcone w drugiej strukturze JPK_VAT z pola obowiązkowego na opcjonalne, ze względu na podmioty zagraniczne zarejestrowane w Polsce tylko dla potrzeb VAT (podmioty te nie zawsze posiadają takie dane adresowe). Dlatego wymóg w weryfikacji merytorycznej zapisu w formacie „00-000”, który to format jest uzależniony od wskazanego kodu kraju PL (kod obowiązkowy dla wszystkich podatników łącznie z podmiotami zagranicznymi), jest bezpodstawny.

- NIP kontrahentów

Zgodnie z komunikatem „Weryfikacja numeru NIP w aplikacji JPK 2.0 w wersji 1.0.2.6“ z dnia 19 czerwca 2017r. przeprowadzana weryfikacja dotyczy wyłącznie polskiego numeru NIP. Jednak także przy weryfikacji polskich numerach NIP podatnicy dostają informację zwrotną „Numer identyfikacyjny (ExtendedNIP .....) nie jest zgodny z Dziennikiem Urzędowym Unii Europejskiej (2016/C 481/08)“, w przypadkach, kiedy numer NIP jest aktywny. Wprowadza to niepotrzebne zamieszanie u podatników. Otrzymanie takiego komunikatu jest często spowodowane innym formatem i strukturą numeru NIP wskazanego w JPK_VAT w porównaniu z formatem i strukturą wskazaną w Dzienniku. Przy czym należy podkreślić, że wynika to, tak samo jak w przypadku kodu pocztowego, z innych wymogów JPK_VAT w porównaniu z danymi porównawczymi przyjętymi dla analizy „merytorycznej“.

Ponadto skoro ta weryfikacja ma dotyczyć tylko polskich numerów NIP to jedynym błędem, jaki powinien zostać wskazany, zarówno dla części sprzedażowej jak i zakupowej JPK_VAT jest:

- brak rejestracji podmiotu usługującego się danym numerem NIP jako zarejestrowanego czynnego podatnik VAT;
- informacja o błędzie w numerze NIP.

W związku z powyższym, omawiana weryfikacja nie ma obecnie żadnej wartości dodanej, a jedynie angażuje podatnika w wyjaśnienie nieprawidłowości, które są wskazane w raporcie.

W związku z powyższym należałoby rozważyć wprowadzenie zmian w programie. Zmiany te mogłyby także objąć weryfikację numerów NIP podatników zagranicznych oraz powinny być spójny

z wymogami technicznymi JPK_VAT tak, aby nie wprowadzać w błąd podatników i nie nakładać na nich dodatkowych, czasochłonnych prac.

Podsumowując MF powinno rozważyć weryfikację:

- zagranicznych numerów NIP z bazą VIES, a nie z Dziennikiem;
- polskich numerów NIP z bazą podatników VAT czynnych, a nie z Dziennikiem;

na dzień powstania obowiązku podatkowego.

Posłużenie się Dziennikiem, jako daną porównawczą, nie jest poprawne, gdyż:

- Dziennik ten spełnia tylko funkcję informacyjną;
- dane w nim podane obowiązują na dzień publikacji, czyli grudzień 2016 (na przykładzie Holandii można stwierdzić, że dziennik ten nie zawiera danych o formacie i strukturze numeru NIP obowiązującej w latach poprzednich – numery NIP nadane w latach ubiegłych są dalej używane przez podatników z tego kraju);
- nie wszystkie kraje Unii Europejskiej mają podany format i strukturę numeru NIP, np.: Niemcy.

Powyższe sugestie, co do omawianego „testu“ pozwolą na rzeczywiście merytoryczną weryfikację numerów NIP wykazywanych przez podatników w JPK_VAT, co będzie korzystne nie tylko dla MF, ale i dla podatników (obecnie podatnicy mogą zweryfikować ważność numerów NIP tylko na dzień weryfikacji).

➤ Sporządzanie korekt JPK_VAT na strukturze obowiązującej na dzień sporządzenia korekty

Wprowadzając testy przy wysyłce JPK_VAT należy także uwzględnić zakres danych, które podatnicy są zobowiązani podać w przesyłanej strukturze, to znaczy, że nie można obciążać podatnika do podawania danych, które nie były obowiązkowe, bądź nawet nie pojawiały się w strukturze obowiązującej pierwotnie w korygowanym okresie. Powodem jest brak takich danych w systemach księgowych za okresy korygowane. Wynika to z faktu, że przy każdej zmianie struktury podatnicy są zmuszeni do dostosowania się do nowych wymogów poprzez wprowadzanie zmian w programach do prowadzenia ksiąg rachunkowych oraz sposobach księgowania.

Ponadto MF nie może narzucić na podatników obowiązku podawania danych nieistniejących bądź nieobowiązkowych w okresach korygowanych, gdyż zwiększy to niepewność gospodarczą (która i tak jest pogłębianą przez liczne i szybkie zmiany w prawie podatkowym) oraz narazi podatników na wysokie koszty i będzie procesem czasochłonnym.

c) Zmiany tylko w deklaracji VAT, bez korygowania JPK_VAT (numeracja pól?)

Jedyną sytuacją, w której jest składana korekta deklaracji VAT, która nie pociąga za sobą korekty JPK_VAT to zmiany dotyczące części F i G oraz zmiany sposobu zwrotu nadwyżki podatku naliczonego. Wszystkie pozostałe korygowane pozycje wymagają obecnie równoczesnego skorygowania deklaracji VAT oraz JPK_VAT. Jednak częściej zdarzają się sytuacje, dokonania korekty JPK_VAT bez korygowania deklaracji VAT, spowodowane poprawieniem wymaganych merytorycznie podatkowo danych, np.: numeru NIP kontrahenta, daty sprzedaży. W takich przypadkach korekta deklaracji VAT nie będzie składana, gdyż przedmiot korekty nie wpływa na wartości liczbowe wykazane w takiej deklaracji VAT.

Numeracja pól w rejestrze/strukturze nie powinna wymuszać na podatniku złożenia korekty JPK_VAT, gdyż zmiana ta nie wpływa na poprawność wyliczenia zobowiązania podatkowego.

2. Likwidacja nadmiarowych danych

Dane do likwidacji:

a) Podmiot1

i. REGON

Numer NIP jest wystarczającą informacją do identyfikacji podmiotu sporządzającego JPK_VAT przez Ministerstwo Finansów oraz pracowników Krajowej Administracji Skarbowej i urzędów skarbowych.

ii. KodKraju

Z merytorycznego (podatkowego) punktu widzenia uzupełnianie obecnie tego pola nie ma wartości dodanej, gdyż jedyną możliwą do wybrania opcją jest „PL”, niezależnie od kraju siedziby prowadzenia działalności gospodarczej przez podatnika. W związku z powyższym, na podstawie tej informacji nie ma sposobu na ustalenie państwa siedziby prowadzenia działalności gospodarczej przez podatnika.

iii. Dane adresowe (Wojewodztwo, Powiat, Gmina, Ulica, NrDomu, NrLokalu, Miejscowosc KodPocztowy, Poczta)

Dane te nie są konieczne do identyfikacji podmiotu składającego JPK_VAT, gdyż podanie przez podatnika numeru NIP jest wystarczające do identyfikacji podmiotu przesyłającego strukturę. Dodatkowym argumentem za likwidację tych pozycji w JPK_VAT jest brak obowiązku podawania powyższych informacji w deklaracji VAT począwszy od formularza VAT-7(14) obowiązującego od rozliczenia za kwiecień 2013 oraz formularzy VAT-7D(5) i VAT-7K(8) obowiązujących od rozliczenia za II kwartał 2013.

b) Sprzedawierz (część dotycząca sprzedaży)

i. NazwaKontrahenta

Podanie numeru, za pomocą którego kontrahent jest zidentyfikowany na potrzeby podatku od wartości dodanej (NrKontrahenta) jest informacją wystarczającą do identyfikacji podmiotu, na rzecz, którego dokonano sprzedaży podlegającej opodatkowaniu podatkiem VAT. Posłużenie się wyłącznie numerem NIP dalej daje możliwość krzyżowej weryfikacji schem JPK_VAT obu podatników – dostawcy i odbiorcy.

Ponadto nie zawsze jest możliwość podania w JPK_VAT pełnej nazwy kontrahenta, szczególnie jeżeli jest długa i wielocłonowa. Wynika to z ustawień systemowych programów księgowych, które mają wprowadzone ograniczenia liczby znaków.

ii. AdresKontrahenta

Podanie numeru, za pomocą którego kontrahent jest zidentyfikowany na potrzeby podatku od wartości dodanej (NrKontrahenta), podobnie jak w punkcie powyżej, jest wystarczającą informacją do identyfikacji podmiotu, na rzecz którego dokonano sprzedaży podlegającej opodatkowaniu podatkiem VAT. Dane dotyczące adresu kontrahenta nie mają wpływu na ocenę, czy transakcja dokonana pomiędzy podatnikami została prawidłowo rozliczona dla potrzeb podatku VAT.

Dodatkowo, w przypadku zmiany adresu przez odbiorcę, zdarzają się sytuacje, że zmiana danych teleadresowych kontrahenta w programie księgowo - rachunkowym następuje z opóźnieniem. Poślizg ten nie wynika ze złej woli podatnika, lecz z upływu czasu pomiędzy wystosowaniem stosownego pisma przez kontrahenta, otrzymaniem tego pisma przez podatnika oraz wprowadzeniem danych do programu służącego do prowadzenia ksiąg rachunkowych. Większość programów komputerowych nie daje możliwości zmiany danych wstecz. Stąd w JPK_VAT podany adres będzie błędny. Ręczne korygowanie adresu jest dla podatnika zbyt czasochłonne w porównaniu z bardzo nikłym wkładem tej informacji w weryfikację poprawności rozliczeń podatkowych.

iii. DataSprzedaży (pole opcjonalne)

Informacja o dacie sprzedaży powinna zostać usunięta z uwagi na fakt, iż pozwala ona na ocenę prawidłowości rozpoznania obowiązku podatkowego w VAT tylko dla dostaw towarów i świadczenie usług, co, do których obowiązek podatkowy powstaje na zasadach ogólnych (art. 19a ust. 1 – 3 ustawy VAT). W przypadku pozostałych dostaw towarów i usług podanie przez podatnika daty sprzedaży wprowadza w błąd kontrolujących, co do momentu powstania obowiązku podatkowego. W związku z tym, informacje przekazywane w tym polu nie pozwalają na merytoryczną weryfikację poprawności dokonanych przez podatnika rozliczeń.

c) ZakupWiersz (część dotycząca zakupów)

i. NazwaDostawcy

Charakter tej informacji dla celu weryfikacji prawidłowości rozliczeń podatku VAT jest taki sama jak w przypadku NazwyKontrahenta w SprzedazWiersz (patrz: pkt 2b i). W związku z tym podanie numeru, za pomocą którego, dostawca jest zidentyfikowany na potrzeby podatku od wartości dodanej (NrDostawcy) jest informacją wystarczającą do identyfikacji podmiotu, od którego otrzymano fakturę dokumentującą zakup towarów lub usług oraz dającą prawo do odliczenia podatku VAT na niej wskazanego.

ii. AdresDostawcy

Podanie numeru, za pomocą którego dostawca jest zidentyfikowany na potrzeby podatku od wartości dodanej (NrDostawcy) jest informacją wystarczającą do identyfikacji podmiotu, od którego dokonano zakupu towarów lub usług podlegających opodatkowaniu podatkiem VAT. Charakter tej informacji dla celu weryfikacji prawidłowości rozliczeń podatku VAT jest taki sama jak w przypadku AdresKontrahenta w SprzedazWiersz (patrz: pkt I 2b ii).

iii. DataWplywu (pole opcjonalne)

Słusznie wprowadzono w schemie JPK_VAT to pole, jako opcjonalne. Część programów do prowadzenia ksiąg rachunkowych nie daje możliwości wprowadzenia tej daty, ze względu na brak takich parametrów w programie. Podstawowymi wymaganymi datami są data dokumentu, data płatności oraz wskazanie okresu podatkowego, w którym powinien dany dokument zostać rozliczony.

3. Wprowadzenie nowych danych, które pozwoliłyby na lepsze wykorzystywanie schemy JPK_VAT

a) Data sprzedaży w części dotyczącej zakupów

Jak wskazano w punkcie I 2b iii (DataSprzedaży) data sprzedaży, poza transakcjami, dla których obowiązek podatkowy powstaje na zasadach ogólnych, nie pozwala na weryfikację prawidłowości sporządzonego rozliczenia VAT. Bardziej właściwym podejściem będzie wprowadzenie w miejsce daty sprzedaży, w części dotyczącej sprzedaży (SprzedazWiersz), daty powstania obowiązku podatkowego. Podanie tej informacji pozwoli na rzeczywiście merytoryczną, pod względem podatkowym, weryfikację rozliczeń podatkowych.

Ponadto, skoro data powstania obowiązku podatkowego zostanie wskazana w JPK_VAT dostawcy, nie ma potrzeby wskazywania dodatkowo tej samej informacji w JPK_VAT odbiorcy w części zakupowej. Wynika to z faktu, że kompleksowe elektroniczne narzędzie ANALIZATOR_JPK daje możliwość weryfikacji danych zawartych w Jednolitych Plikach Kontrolnych dostawcy i odbiorcy na podstawie numeru NIP tych podatników, stąd można ten program użyć (rozszerzając jego możliwości) dodatkowo do pozyskania informacji dotyczących powstania obowiązku podatkowego po stronie nabywcy z JPK_VAT dostawcy.

b) Likwidacja numeru REGON

Kwestia ta została omówiona w punkcie 2a i.

c) Pole kod kraju siedziby kontrahenta

Informacja dotycząca kraju siedziby kontrahenta nie będzie miała wpływu na ocenę poprawności rozliczeń VAT. Dodatkowo w większości przypadków, dla podmiotów mających siedzibę na terytorium Unii Europejskiej, informacja zawarta w tym polu będzie tożsama z prefiksem numeru NIP kontrahenta.

d) Pole na prefiks numeru NIP kontrahenta

Pomysł ujednoczenia formatu podawania numerów NIP wskazywanych w JPK_VAT i JPK_FA jest dobry. Wdrażając ten pomysł należy jednak pamiętać o kilku rzeczach:

- Ten sam format numeru NIP (dwa osobne pola: prefiks i numer) powinien być wymagany zarówno w części dotyczącej zakupów, jak i sprzedaży – w celu uniknięcia problemów z wykazaniem numerów NIP od kontrahentów zagranicznych w ramach nabyć wewnątrzspółnotowych, dla których podatnikiem jest nabywca;

- Pole na prefiks powinno być polem opcjonalnym (nie obowiązkowym) – dla transakcji krajowej nie ma obowiązku posługiwania się przedrostkiem „PL“, a podmioty spoza Unii Europejskiej takim prefiksem nie dysponują;
- Pole na numer powinno być polem opcjonalnym (nie obowiązkowym) – podmioty spoza Unii Europejskiej mogą takim numerem nie dysponować. Pole to może zostać polem obligatoryjnym do wypełnienia na zasadach funkcjonujących obecnie – możliwość wpisania słowa „brak“;
- Wymogi techniczne powinny umożliwiać podanie numerów NIP kontrahentów z wszystkich krajów Unii Europejskiej (należy unikać błędów znajdujących się dalej w schemie JPK_FA).

4. Sposób prezentacji informacji w JPK_VAT

Obecnie dane wykazywane w JPK_VAT są prezentowane w sposób przejrzysty. Należy mieć jedynie na względzie:

- usunięcie pól z danymi, które nie mają wpływu na weryfikację poprawności rozliczenia podatku VAT;
- nie powielanie danych w ramach jednego JPK_VAT;
- nie powielanie danych wykazywanych w pozostałych strukturach JPK;
- nie wymaganie od nabywcy podawania danych, które są już podawane przez dostawcę.

II. Cel długoterminowy

1. Rozbudowa schemy o nowe kategorie danych, wychodzące poza zakres informacji z ewidencji VAT

a) Termin płatności

Podanie tej informacji nie jest istotne z punktu widzenia prawidłowości rozliczeń podatku VAT, pod warunkiem wprowadzenia konieczności podawania obowiązku podatkowego (patrz I 3a).

Jeżeli jednak pole to zostanie dodane do struktury JPK_VAT to powinno być:

- opcjonalne;
- obowiązkowe dla usług, dla których obowiązek podatkowy powstaje w terminie płatności.

Dodatkowo należy mieć na względzie, że „Termin płatności“ nie jest często tożsamy z faktyczną datą dokonania płatności, gdyż zobowiązania mogą być regulowane przez podatników przed wskazanym terminem płatności lub po nim lub wogółem np.: w przypadku zatrzymanych kaucji gwarancyjnych.

b) Sposób płatności

Informacja dotycząca sposobu płatności nie jest istotna z punktu widzenia badania prawidłowości rozliczeń VAT. Dodatkowo powyższa informacja nie jest zamieszczana bezpośrednio w systemach księgowo-płacowych ze względu na brak w nich takiego pola. O sposobie płatności urzędy skarbowe i urzędy celno – skarbowe mogą zaczerpnąć informację z JPK_KR badając konta rozrachunkowe z kontrahentami. Na takich kontach znajdują się księgowania następujących dokumentów: wyciągi bankowe, raporty kasowe i polecenia księgowania oraz faktury korygujące (niektóre systemy księgowe automatycznie łączą faktury korygujące z fakturami korygowanymi). Polecenia księgowania będą wymagały dodatkowego zbadania w celu ustalenia przedmiotu księgowania, gdyż mogą to być, na przykład: korekty omyłkowych księgowania, rozksięgowania kompensat, połączenie faktury korygowanej z fakturą korygującą, rozliczenia wydatków pracowniczych (jeżeli to pracownik regulował bezpośrednio dane zobowiązanie).

Kolejnym argumentem za brakiem konieczności wprowadzenia pola dotyczącego sposobu płatności jest brak takiej informacji na dzień sporządzania JPK_VAT za dany okres. Rzadkością w obrocie gospodarczym jest termin płatności krótszy niż 30 dni. Dodatkową kwestią jest także nieterminowe regulowanie zobowiązań przez kontrahentów. W związku

z powyższym powstaje pytanie, jaki jest cel dodawania tego pola skoro, większość podatników na dzień sporządzenia rozliczenia VAT nie będzie dysponowała taką informacją. A z drugiej strony, pojawianie się pomysłu sporządzania korekt JPK_VAT tylko z tego powodu, spowoduje wzrost kosztów u podatników, i nie przyniesie organom podatkowym żadnych większy korzyści niż analiza JPK_KR.

Jeżeli jednak Ministerstwo Finansów stanie na stanowisku, że pole to powinno zostać dodane, to powinno ono być dla wszystkich podatników opcjonalne.

c) Dokumenty transportowe

JPK_VAT przesyłane do Ministerstwa Finansów w formacie .xml nie daje możliwość załączenia dodatkowych plików. Z kolei dodawanie kolejnych pól dotyczących danych z dokumentów transportowych nie jest możliwe przy obecnie funkcjonujących systemach księgowych, gdyż systemy księgowe zawierają tylko i wyłącznie dane dotyczące terminów płatności, wartości i rodzajów transakcji udokumentowanych fakturami, wyciągami bankowymi, poleceniami księgowania. Podsumowując, dokumenty transportowe nie są ewidencjonowane w systemach księgowych (rozksięgowywane na kontach), gdyż nie są dokumentem źródłowym dla poszczególnych transakcji, lecz dokumentacją dodatkową spełniającą cel dowodowy i do tego nieobowiązkową, nawet przy udowadnianiu prawa do zastosowania stawki 0% dla transakcji wewnątrzspółnotowej dostawy towarów.

Danymi z dokumentów transportowych, które mogą interesować organy skarbowe to data dostawy i potwierdzenie odbioru. To pierwsze może być dla transakcji krajowych jednoznaczne z datą powstania obowiązku podatkowego w dostawie towarów, a potwierdzenie odbioru i tak musi zostać zweryfikowane podczas czynności kontrolnych, sprawdzających lub postępowania podatkowego. Ponadto datę dostawę można ustalić na podstawie JPK_MAG.

Podsumowując, obowiązek zamieszczania informacji o dokumentach transportowych w JPK_VAT będzie niemożliwy technicznie do zrealizowania przez podatników, a dodatkowo niewynikający z przepisów ustawy VAT.

d) Oznaczenie rodzaju transakcji

W JPK_VAT, jak i w innych strukturach, dane udostępniane przez podatnika nie powinny się powielać. Ze struktury JPK_VAT wprost wynika, jakiej transakcji dotyczą poszczególne dokumenty. Jest to możliwe dzięki nazewnictwu pól, które jest zgodne z numeracją pól dla poszczególnych transakcji w deklaracji VAT. Nawet w przypadku zniesienia obowiązku przysyłania deklaracji VAT, nazewnictwo poszczególnych pól można przypisać nazwom dokonanych transakcji podatkowych.

2. Zastąpienie deklaracji VAT

Zniesienie obowiązku składania deklaracji VAT będzie się wiązało ze zmniejszeniem obciążeń administracyjnych, stąd jest bardzo dobrą propozycją. Z drugiej strony, biorąc pod uwagę następujące kwestie:

- informacje w komunikatach MF dotyczące niezgodności wartości raportowanych w JPK_VAT z wartościami wskazanymi w deklaracji VAT;
- możliwość weryfikacji przez podatnika poprawności wartości wykazanych w JPK_VAT;

przez pewien okres powinny w obiegu funkcjonować równoległe deklaracje VAT i JPK_VAT. Wdrożenie tego pomysłu powinno być odroczone do poły 2018 lub nawet 2019 roku tak, aby wszyscy podatnicy (głównie mikro - przedsiębiorcy) mieli równe szanse na zdobycie wiedzy związanej z przygotowaniem poprawnych JPK_VAT.

Przy wdrażaniu tego rozwiązania powinny zostać wzięte pod uwagę także dwie kwestie: wskazania w JPK_VAT danych obecnie tam w ogóle nieuwzględnianych, czyli kwoty podatku naliczonego z przeniesienia oraz sposobu zwrotu nadwyżki podatku naliczonego nad należnym. Podatnicy powinni dysponować rozsądnym zapasem czasu na wdrożenie odpowiednich zmian w swoich systemach księgowych.

Podsumowanie

Ministerstwo Finansów przy wdrażaniu kolejnych wersji schemy JPK_VAT oraz nowych rozwiązań informatycznych po swojej stronie powinno nie powielać błędów popełnionych w ciągu ostatniego półtora roku. Ponadto mając kontakt z odpowiednikami swojej instytucji w innych krajach Unii Europejskiej, MF powinno bardziej czerpać z doświadczeń krajów, które wdrożyły lub wdrażają stopniowo zalecenia OECD w zakresie eksportowania danych w ustandaryzowanym formacie w celu uszczelnienia systemu podatkowego oraz uczyć się na błędach popełnionych przez te kraje.

Przechodząc do schemy JPK_VAT, należy mieć na względzie, że żądanie od podatników podawania mniejszej liczby informacji pozwalających na weryfikację poprawności dokonanego rozliczenia podatku VAT będzie korzystne nie tylko dla podatnika, ale również dla organów skarbowych.

Do korzyści leżących po stronie podatnika można zaliczyć:

- mniejsze koszty wdrożenia nowej struktury JPK_VAT oraz sporządzania korekt JPK_VAT za okresy obowiązywania poprzednich schem;
- skrócenie czasu potrzebnego na wdrożenie nowych struktur;
- skrócenie czasu potrzebnego na wprowadzanie danych do systemów księgowych, generowanie plików i ich weryfikację;

- uniknięcie problemów przy wysyłaniu plików – problemy techniczne z bramką MF.

Natomiast organy skarbowe zyskają na:

- zmniejszeniu chaosu informacyjnego – zalewu nadmiarem nieistotnych informacji;
- skróceniu czasu potrzebnego na przeprowadzenie analizy poprzez wyeliminowanie zbędnych danych, z punktu widzenia poprawności rozliczania podatków;
- zaoszczędzeniu środków finansowych – mniejsze wymagania sprzętów informatycznych oraz mniejsza pamięć w chmurze;
- osoby opracowujące nowe schemy będą mieć więcej czasu na dopracowanie struktury;
- osoby rozbudowujące narzędzie ANALIZATOR_JPK bądź aplikację do wysyłki JPK będą miały więcej czasu na stworzenie nowych, funkcjonalnych testów.

Ponadto, informacje przekazywane w jednej strukturze JPK nie powinny być powielane w kolejnych strukturach. Jest to zbędna biurokratyzacja i obciążenie administracyjno – finansowe dla podatników.

Dodatkowo, przy każdej zmianie struktur i danych w nich wymaganych należy mieć na względzie, konieczność sporządzania korekt za okresy, w których obowiązywały poprzednie wersje schemy. W związku z tym, nie można wymagać od podatników podawania danych, które w korygowanych okresach nie były obligatoryjne.

Oprócz powyższego, MF powinno także uwzględnić możliwości systemów księgowych, z których korzystają podatnicy, i to nie tylko tych najpopularniejszych (SAP, Symfonia). O olbrzymiej liczbie programów świadczy na przykład wciąż rozszerzana przez Stowarzyszenie Księgowych w Polsce lista rekomendowanych programów do prowadzenia ksiąg rachunkowych (prawie 30), a to jest ich tylko mała liczba w porównaniu z wszystkimi programami dostępnymi na rynku.

Przykładem, który dobrze prezentuje problem podatników, przed którym zostali postawieni, jest obowiązek wykazywania w JPK_VAT faktur sprzedażowych, wystawionych do sprzedaży udokumentowanej pierwotnie paragonem. Po pierwsze, faktury te są dość często wystawiane w programie innym, niż program do prowadzenia ksiąg rachunkowych, z którego jest generowany JPK_VAT. Po drugie, w przypadku faktur uproszczonych (kwota należności ogółem nie przekracza 450 zł lub 100 EUR) nie ma możliwości zweryfikowania, czy sprzedaż została dokonana na rzecz podatnika, czy osoby fizycznej nie prowadzącej działalności gospodarczej. W związku z powyższym, MF nałożyło na podatników nowy, czasochłonny obowiązek (ustalenie, kto jest nabywcą towaru bądź usługi oraz ręczne korygowanie JPK_VAT). Należy zadać pytanie, czy przypadkiem nie będzie dla wszystkich korzystniej, jeżeli to urzędy skarbowe będą wysłać zapytania do dostawców, czy podmiot dokonujący sprzedaży udokumentowanej paragonami, wystawił określoną fakturę sprzedażową.

Podsumowując, dobrym rozwiązaniem byłoby podjęcie kroków, które jako pierwsze przed wdrożeniem JPK zrobiła Portugalia - unifikacja programów pod kątem treści merytorycznej.

Jedną z rzeczy, które MF mogłoby dodatkowo wprowadzić, to udostępnienie podatnikom informacji na temat rodzajów wszystkich testów przeprowadzanych na JPK (przy wysyłce pliku, jak i tych dokonywanych przez ANALIZATOR_JPK), ze wskazaniem danych technicznych i porównawczych. Wiedza ta pomoże podatnikom na przygotowanie poprawnych plików JPK oraz przeprowadzenia wcześniejszej analizy we własnym zakresie.

Odnosnie informacji, objaśnień, komunikatów wydawanych przez MF w celu przybliżenia podatnikom kwestii związanych z JPK, trzeba zwrócić uwagę na dwie rzeczy: jasność przekazu i miejsce jego publikacji.

Po pierwsze, wszelkie publikowane informacje powinny być napisane prostym językiem z podaniem przykładu (jeżeli wymaga tego sytuacja), co pozwoli zrozumieć treść przekazu, nie tylko doradcom podatkowym, prawnikom i informatykom, ale każdemu podatnikowi oraz pracownikom urzędów skarbowych (do tej pory mają oni problemy z interpretacją przepisów UoSDG). W opinii Spółki dobrze opracowana została broszura dotycząca drugiej schemy JPK_VAT. Na pochwałę zasługuje również fakt przygotowania wersji anglojęzycznej.

Po drugie, miejsce publikacji informacji, komunikatów o JPK, czy samych struktur powinno być wskazane podatnikom poprzez użycie mediów, z których, na co dzień korzystają (nie każdy mały, czy mikro podatnika zagląda codziennie na strony MF i korzysta z prasy specjalistycznej), takich jak telewizja, radio, prasa, strony internetowe (nie tylko te publiczne/państwowe lub przychylne partii rządzącej). Dodatkowo, dobrze widziane byłoby każdorazowe informowanie przedsiębiorców o zamieszczeniu nowego, istotnego dla nich komunikatu.

Po trzecie, MF nie może dopuszczać do sytuacji, w której po pewnym okresie funkcjonowania JPK_VAT informuje podatników o zmianie podejścia, co do treści merytorycznej prezentowanej w JPK_VAT, np.: obowiązku zamieszczania w JPK_VAT faktur wystawionych do sprzedaży udokumentowanej wcześniej paragonem (informacja przesłana po roku czasu funkcjonowania JPK_VAT!).

Kolejną pomocną rzeczą dla podatników, było by zebranie w jednym piśmie/biuletynie/objaśnieniach listy błędów popełnianych przy sporządzaniu JPK_VAT. Wówczas osoba zainteresowana nie musiałaby przeglądać wszystkich informacji i komunikatów publikowanych przez MF. Przyjęcie takiego rozwiązania będzie bardzo pomocne dla mikro – przedsiębiorców, którzy zostali objęci obowiązkiem raportowania od stycznia 2018 roku.

Podsumowując, rozpoczęcie prac nad nową schemą JPK_VAT na kilka miesięcy przed końcem roku jest bardzo dobrym rozwiązaniem, gdyż pozwoli na staranne przygotowanie nowej struktury oraz jej przetestowanie. MF, jak i twórcy ANALIZATOR_JPK oraz aplikacji do wysyłki JPK_VAT będą mieć także więcej czasu na rozwinięcie programów i przygotowanie nowych testów. Dodatkowo zaprezentowanie nowej struktury podatnikom na około trzy miesiące przed końcem roku, da także im czas niezbędny na przygotowanie swoich systemów do prowadzenia ksiąg rachunkowych do nadchodzących zmian.

Dziękujemy za możliwość uczestniczenia w konsultacjach podatkowych. Liczymy, że wśród podmiotów uczestniczących w dalszych pracach MF nad nową schemą znajdą się także mniejsze firmy, a nie tylko „rekiny rynku”.

Mamy nadzieję, że przesłana opinia będzie przydatna przy tworzeniu trzeciej wersji schemy JPK_VAT. Z wielką przyjemnością będziemy uczestniczyć w pracach nad nią, jak i pozostałymi strukturami JPK.

Z poważaniem

Monika Smaga
Starszy Specjalista ds. Podatków, KR Group